

60-річчя

ЧЛЕНА-КОРЕСПОНДЕНТА НАН УКРАЇНИ

М. Ю. ІЛЬЧЕНКА

13 вересня виповнилося шістдесят років відомому вченому в галузі інформатики і телекомунікацій, лауреату Державних премій СРСР та України, Заслуженому діячеві науки і техніки України члену-кореспонденту НАН України Михайлу Юхимовичу Ільченку.

Народився М. Ю. Ільченко на Київщині. Закінчив Київський політехнічний інститут. Саме у стінах цього прославленого закладу він сформувався як інженер і як учений-педагог.

Наукова діяльність Михайла Юхимовича надзвичайно багатогранна. Його фундаментальні дослідження відзначалися оригінальністю, сміливістю у постановці проблеми і завжди були спрямовані на масштабне практичне використання.

Ще на першому етапі своєї діяльності (1964—1982) він провів цикл фундаментальних наукових досліджень, які зумовили створення нового класу твердотільних коливальних систем на основі діелектриків та феритів. Вчений визначив, систематизував і математично змоделював найзагальніші закономірності взаємодії з електромагнітними полями надвисоких частот феритових та діелектричних елементів, які розміщені у різних хвилеводних системах і мають резонансний характер вказаної взаємодії.

Завдяки дослідженням М. Ю. Ільченка було виведено оригінальні формули для розрахунку характеристик конкретних електродинамічних систем і запропоновано десятки нових радіотехнічних пристроїв. Одержані теоретичні та практичні результати лягли в основу його докторської дисертації, захищеної в 1980 р. в Інституті кібернетики НАН України. А реалізація цих результатів у народному господарстві була відзначена Державною премією УРСР у галузі науки і техніки.

1983—1990 рр. — другий етап у науковій творчості вченого. Він позначений створенням нового класу мініатюрних твердотільних пристроїв, до складу яких поряд з діелектричними резонаторами входили активні напівпровідникові прилади. За розробку таких пристроїв та їх впровадження в космічну апаратуру супутникових телекомунікацій спеціального призначення М. Ю. Ільченко разом з іншими творцями стає лауреатом Державної премії СРСР.

У 90-х роках в Україні розпочалося широке використання розробок мікрохвильової техніки для створення сучасних засобів телекомунікацій. З цим пов'язаний наступний, третій етап в діяльності вченого. Під його керівництвом було виконано три загальнодержавні науково-технічні програми з проблем телекомунікацій. Праця отримала високу оцінку — академічну премію імені видатного вченого академіка С. О. Лебедева.

У 1990 р. Михайло Юхимович організував і очолив Науково-дослідний інститут радіоелектронної техніки (з 2000 р. — НДІ телекомунікацій при КПІ), який розробляє сучасні телекомунікаційні системи і технології. Водночас вчений щедро віддає свій багатий інтелектуальний потенціал справі виховання молодого покоління фахівців. На основі його розробок сформувався ряд нових навчальних дисциплін. З ініціативи М. Ю.

Ільченка була започаткована кафедра засобів телекомунікацій — перша в нашій країні. Тут вже діють аспірантура і докторантура.

Серед учнів Михайла Юхимовича — 4 доктори та 11 кандидатів наук.

Починаючи з 1988 р. М. Ю. Ільченко як проректор з наукової роботи Національного технічного університету України «КПІ» спрямовує свою діяльність на впровадження нових форм організації вузівської науки, зокрема на створення в складі університету ряду науково-дослідних інститутів, КБ, інженерних центрів.

Перу вченого належить близько 400 наукових праць, серед яких 8 монографій. На його рахунку 60 авторських свідоцтв і патентів на винаходи.

Багато енергії віддає М. Ю. Ільченко науково-організаційній роботі. Він голова спеціалізованої ради НТУУ «КПІ» із захисту докторських і кандидатських дисертацій з радіотехнічних і телекомунікаційних спеціальностей; очолює науково-експертну раду Міністерства освіти і науки України з проблем електроніки і радіотехніки; є членом науково-технічної ради Національної програми інформатизації; входить до складу комісії УСПП з питань телекомунікацій та інтелектуальних мереж, до бюро Відділення інформатики НАН України, до секції Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки. Після створення ВАКу України М. Ю. Ільченко виконує обов'язки голови її експертної ради з напрямку «Радіотехніка. Електроніка. Телекомунікації».

Вчений є членом Міжнародної академії наук вищої школи, Міжнародної академії інженерних наук та інших міжнародних організацій.

У 1998 р. М. Ю. Ільченко нагороджений почесною відзнакою Президента України — орденом «За заслуги» III ступеня.

Наукова громадськість сердечно вітає Михайла Юхимовича з ювілеєм, зичить йому здоров'я, творчого довголіття, нових звершень на благо України.